

DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach
na realizację przedsięwzięcia

Na podstawie art. 71 ust. 1, ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 84 i 85 ust. 1, ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1094), oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 775) po rozpatrzeniu wniosku Referatu Gospodarki i Rozwoju Lokalnego Urzędu Gminy Brzeziny, ul. 1000-lecia 8, 62-874 Brzeziny (Inwestor Gmina Brzeziny, ul. 1000-lecia 8, 62-874 Brzeziny) z dnia 16.08.2023 r. w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „**Przebudowa dróg gminnych osiedla domów jednorodzinnych przy Cmentarzu Parafialnym w miejscowości Brzeziny**” po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Zarząd Zlewni w Kaliszu i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu

orzekam

- I. Realizację przedmiotowego przedsięwzięcia i stwierdzam brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- II. Zobowiązuje do spełnienia następujących warunków i wymagań:
 1. Prace wykonawcze związane z realizacją przedsięwzięcia prowadzić wyłącznie w porze dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00.
 2. Teren budowy wyposażyć w sorbenty; wszelkie wycieki niezwłocznie neutralizować.
 3. Zaplecze budowy zabezpieczyć przed możliwością zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.
 4. Substancje i odpady niebezpieczne gromadzić na utwardzonym podłożu, w szczelnych i oznakowanych pojemnikach. Miejsca te zadaszyć oraz zabezpieczyć przed dostępem osób trzecich.
 5. Miejsca składowania materiałów budowlanych i postoju ciężkiego sprzętu wyznaczyć poza obrysem rzutu koron drzew.
 6. Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki, wykonywać w sposób jak najmniej szkodzący drzewom i krzewom w szczególności:
 - pnie drzew narażonych na uszkodzenia na czas budowy właściwie zabezpieczyć uwzględniając konieczność zapewnienia dostępu do schronień oraz w sposób niepowodujący zniszczenia, uszkodzenia lub zabicia występujących tam gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m i krzewów powyżej wysokości 0,1 m, ponad pierwotny poziom terenu;
 - podczas prac ziemnych zabezpieczyć systemy korzeniowe przed przesuszaniem i przemarzaniem;
 - nie niszczyć korzeni odpowiedzialnych za statykę drzewa.

7. Wycinkę drzew przeprowadzić w okresie od 1 września do końca lutego; ograniczyć wycinkę do 32 drzew oraz 150 m² krzewów.
8. Wykonać nasadzenia minimalizujące z wykorzystaniem drzew rodzimych gatunków w stosunku 1:1 za każde wycięte drzewo o obwodzie do 100 cm, w stosunku 1:2 za każde wycięte drzewo o obwodzie od 101 cm do 200 cm oraz w stosunku 1:3 za każde wycięte drzewo o obwodzie powyżej 200 cm.
9. W pierwszej kolejności nasadzenia przeprowadzić na terenie przedsięwzięcia; W przypadku braku takiej możliwości nasadzenia wykonać w najbliższej okolicy.
10. Do sadzenia zastosować prawidłowo wyprodukowany materiał szkółkarski drzew właściwie uformowanych, o wyprowadzonej koronie i prostym pniu oraz proporcjonalnej bryle korzeniowej. Nasadzenia pielęgnować i regularne podlewać przez okres min. 3 lat.
11. Prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń minimalizujących, w okresie 3 lat od ich posadzenia - w 1, 2 i 3 roku. W przypadku stwierdzonego braku zachowania ich żywotności, nasadzenia uzupełnić w stosunku 1:1 w następnym roku kalendarzowym, pielęgnować i regularnie podlewać przez kolejne 3 lata.
12. Na etapie prowadzenia prac ziemnych codziennie przed rozpoczęciem prac kontrolować wykopy, a uwięzione w nich zwierzęta niezwłocznie przenosić w bezpieczne miejsce. Taką samą kontrolę przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów.
13. Zorganizować plac budowy z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni.
14. Do realizacji przedmiotowej inwestycji stosować urządzenia i sprzęt budowlany sprawny technicznie, spełniający wymogi dopuszczające go do użytku; rodzaj i stan techniczny wykorzystywanego sprzętu musi zapewnić ochronę środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem.
15. Plac budowy oraz miejsca pracy i postoju sprzętu oraz maszyn, wyposażać w sorbenty i biopreparaty neutralizujące wycieki paliw i płynów eksploatacyjnych, a ewentualne wycieki z maszyn budowlanych natychmiastowo neutralizować przy ich użyciu; zanieczyszczony grunt przekazać do unieszkodliwienia uprawnionym podmiotom.
16. Wszystkie czynności związane z utrzymaniem we właściwym stanie pojazdów i sprzętu budowlanego (w szczególności tankowanie, wymiana oleju oraz ewentualna naprawa maszyn i innych urządzeń) wykonać w miejscach do tego przystosowanych.
17. Wszelkie prace ziemne wykonywać w sposób zapewniający ochronę gruntu i wód podziemnych przed zanieczyszczeniem.
18. Teren budowy wyposażać w przenośne sanitariaty oraz zapewnić ich systematyczne opróżnianie przez wyspecjalizowane podmioty.
19. Ewentualne odwodnienia wykopów prowadzić z intensywnością nie większą niż wymagana dla obniżenia lustra wody do poziomu nieznacznie niższego niż poziom dna wykopu.
20. Odpady magazynować w sposób selektywny, w pojemnikach lub kontenerach i sukcesywnie wywozić z placu budowy przez wyspecjalizowane podmioty.
21. Wody opadowe i roztopowe poprzez odpowiednie spadki poprzeczne i podłużne odprowadzać do projektowanej kanalizacji deszczowej.
22. Przed przystąpieniem do robót budowlanych uzyskać wymagane zgody wodnoprawne.
23. Po zakończeniu robót budowlanych teren inwestycji należy uporządkować.

III. Integralną częścią decyzji jest załącznik stanowiący charakterystykę przedsięwzięcia.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 16.08.2023 r. Referat Gospodarki i Rozwoju Lokalnego Urzędu Gminy Brzeziny (Inwestor Gmina Brzeziny, ul. 1000-lecia 8, 62-874 Brzeziny) wystąpił o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa dróg gminnych osiedla domów jednorodzinnych przy Cmentarzu Parafialnym w miejscowości Brzeziny”

Planowane przedsięwzięcie zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839) zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony.

Zawiadomieniem z dnia 17.08.2023 r. znak sprawy RGiRL.6220.1.2023.PM poprzez obwieszczenie Wójt Gminy Brzeziny zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego, prawie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, możliwości zapoznania się z dokumentami dotyczącymi sprawy oraz składania uwag i wniosków. Strony postępowania nie wniosły żadnych uwag.

Wobec faktu, że liczba stron postępowania przekracza 10, organ zawiadamiał strony postępowania o podejmowanych czynnościach zgodnie z art. 74 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1094), dalej *ustawy o oś*, w trybie art. 49 k.p.a. Wszystkie zawiadomienia były zamieszczane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej a także tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Brzeziny oraz ogłaszane w sposób zwyczajowo przyjęty przez sołtysa w miejscowości Brzeziny.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 i art. 64 ust. 1 pkt 4 *ustawy o oś*, Wójt Gminy Brzeziny wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o wydanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Kaliszu o wydanie oceny wodno-prawnej.

Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Kaliszu pismem znak PO.ZZŚ.2.4901.217.2023.AN z dnia 23 sierpnia 2023 r. nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania w/w przedsięwzięcia na środowisko i jednocześnie wskazał na konieczność określenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następujących warunków i wymagań:

1. Zorganizować plac budowy z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni;
2. Do realizacji przedmiotowej inwestycji stosować urządzenia i sprzęt budowlany sprawny technicznie, spełniający wymogi dopuszczające go do użytku; rodzaj i stan techniczny wykorzystywanego sprzętu musi zapewnić ochronę środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem;
3. Plac budowy oraz miejsca pracy i postoju sprzętu oraz maszyn, wyposażyć w sorbenty i biopreparaty neutralizujące wycieki paliw i płynów eksploatacyjnych, a ewentualne wycieki z maszyn budowlanych natychmiastowo neutralizować przy ich użyciu; zanieczyszczony grunt przekazać do unieszkodliwienia uprawnionym podmiotom;
4. Wszystkie czynności związane z utrzymaniem we właściwym stanie pojazdów i sprzętu budowlanego (w szczególności tankowanie, wymiana oleju oraz ewentualna naprawa maszyn i innych urządzeń) wykonać w miejscach do tego przystosowanych;

5. Wszelkie prace ziemne wykonywać w sposób zapewniający ochronę gruntu i wód podziemnych przed zanieczyszczeniem;
6. Teren budowy wyposażać w przenośne sanitariaty oraz zapewnić ich systematyczne opróżnianie przez wyspecjalizowane podmioty;
7. Ewentualne odwodnienia wykopów prowadzić z intensywnością nie większą niż wymagana dla obniżenia lustra wody do poziomu nieznacznie niższego niż poziom dna wykopu;
8. Odpady magazynować w sposób selektywny, w pojemnikach lub kontenerach i sukcesywnie wywozić z placu budowy przez wyspecjalizowane podmioty;
9. Wody opadowe i roztopowe poprzez odpowiednie spadki poprzeczne i podłużne odprowadzać do projektowanej kanalizacji deszczowej;
10. Przed przystąpieniem do robót budowlanych uzyskać wymagane zgody wodnoprawne;
11. Po zakończeniu robót budowlanych teren inwestycji należy uporządkować;

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu w opinii sanitarnej ON-NS.9011.3.46.2023 z dnia 28.08.2023 r. wyraził opinię, że dla w/w przedsięwzięcia nie jest wymagane przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-II.4220.192.2023.WN.1 z dnia 05.09.2023 r. wskazał na konieczność uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia, dalej *k.i.p.* oraz złożenia dodatkowych wyjaśnień.

Wójt Gminy Brzeziny pismem znak RGiRL.6220.1.5.2023.PM z dnia 12.09.2023 r. wezwał Wnioskodawcę do uzupełnienia *k.i.p.* a po przedłożeniu w dniu 25.09.2023 r. uzupełnionej karty informacyjną przedsięwzięcia wraz z wyjaśnieniami przesłał ją pismem znak RGiRL.6220.1.7.2023.PM z dnia 25.09.2023 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-II.4220.192.2023.WN.2 z dnia 12.10.2023 r. zawiadomił, że z uwagi na analizę uzupełnienia *k.i.p.* załatwi sprawę w terminie późniejszym, tj. do 26 października 2023 r.

Postanowieniem znak WOO-II.4220.192.2023.WN.3 z dnia 25.10.2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wyraził opinię, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i jednocześnie wskazał na konieczność uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następujących warunków i wymagań:

1. Prace wykonawcze związane z realizacją przedsięwzięcia prowadzić wyłącznie w porze dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00.
2. Teren budowy wyposażać w sorbenty; wszelkie wycieki niezwłocznie neutralizować.
3. Zaplecze budowy zabezpieczyć przed możliwością zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.
4. Substancje i odpady niebezpieczne gromadzić na utwardzonym podłożu, w szczelnych i oznakowanych pojemnikach. Miejsca te zadaszyć oraz zabezpieczyć przed dostępem osób trzecich.
5. Miejsca składowania materiałów budowlanych i postoju ciężkiego sprzętu wyznaczyć poza obrysem rzutu koron drzew.
6. Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki, wykonywać w sposób jak najmniej szkodzący drzewom i krzewom w szczególności:

- pnie drzew narażonych na uszkodzenia na czas budowy właściwie zabezpieczyć uwzględniając konieczność zapewnienia dostępu do schronień oraz w sposób niepowodujący zniszczenia, uszkodzenia lub zabicia występujących tam gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m i krzewów powyżej wysokości 0,1 m, ponad pierwotny poziom terenu;
 - podczas prac ziemnych zabezpieczyć systemy korzeniowe przed przesychaniem i przemarzaniem;
 - nie niszczyć korzeni odpowiedzialnych za statykę drzewa.
7. Wycinkę drzew przeprowadzić w okresie od 1 września do końca lutego; ograniczyć wycinkę do 32 drzew oraz 150 m² krzewów.
 8. Wykonać nasadzenia minimalizujące z wykorzystaniem drzew rodzimych gatunków w stosunku 1:1 za każde wycięte drzewo o obwodzie do 100 cm, w stosunku 1:2 za każde wycięte drzewo o obwodzie od 101 cm do 200 cm oraz w stosunku 1:3 za każde wycięte drzewo o obwodzie powyżej 200 cm.
 9. W pierwszej kolejności nasadzenia przeprowadzić na terenie przedsięwzięcia; W przypadku braku takiej możliwości nasadzenia wykonać w najbliższej okolicy.
 10. Do sadzenia zastosować prawidłowo wyprodukowany materiał szkółkarski drzew właściwie uformowanych, o wyprowadzonej koronie i prostym pniu oraz proporcjonalnej bryle korzeniowej. Nasadzenia pielęgnować i regularne podlewać przez okres min. 3 lat.
 11. Prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń minimalizujących, w okresie 3 lat od ich posadzenia - w 1, 2 i 3 roku. W przypadku stwierdzonego braku zachowania ich żywotności, nasadzenia uzupełnić w stosunku 1:1 w następnym roku kalendarzowym, pielęgnować i regularnie podlewać przez kolejne 3 lata.
 12. Na etapie prowadzenia prac ziemnych codziennie przed rozpoczęciem prac kontrolować wykopy, a uwięzione w nich zwierzęta niezwłocznie przenosić w bezpieczne miejsce. Taką samą kontrolę przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów.

Wójt Gminy Brzeziny po dokonaniu analizy zgromadzonej dokumentacji, biorąc pod uwagę wnioski, kartę informacyjną przedsięwzięcia, otrzymane opinie: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Kaliszu i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu, uwarunkowania wymienione w art. 63 ust. 1 ustawy o oś, tj: rodzaj, skalę i charakter przedsięwzięcia, zakres robót związanych z jego realizacją, wielkość zajmowanego terenu, prawdopodobieństwo, czas trwania, zasięg oddziaływania, możliwości ograniczenia oddziaływania oraz odwracalność oddziaływania, powiązania z innymi przedsięwzięciami, a także wykorzystanie zasobów naturalnych, różnorodność biologiczną, emisję i uciążliwości związane z eksploatacją przedsięwzięcia, gęstość zaludnienia wokół przedsięwzięcia oraz usytuowanie przedsięwzięcia względem obszarów wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000 nie nałożył obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Z uwagi na odstąpienie od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, postępowanie w przedmiotowej sprawie nie wymagało zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa.

Zawiadomieniem znak: RGiRL.6220.1.9.2023.PM z dnia 27.10.2023 r. poprzez obwieszczenie Wójt Gminy Brzeziny poinformował strony postępowania o zebranych dokumentach przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i o możliwości

zapoznania się z aktami postępowania oraz wniesienia uwag, co do zebranego materiału dowodowego. Strony postępowania nie wniosły uwag.

Ponieważ w toku postępowania nie została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy *ooś* w niniejszej decyzji stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Biorąc pod uwagę kryteria wymienione w art. 63 ust. 1 ustawy *ooś*, przeanalizowano: rodzaj, cechy i skalę przedsięwzięcia, zakres robót związanych z jego realizacją, wielkość zajmowanego terenu, prawdopodobieństwo, czas trwania, zasięg oddziaływania, możliwości ograniczenia oddziaływania oraz odwracalność oddziaływania, powiązania z innymi przedsięwzięciami, a także wykorzystanie zasobów naturalnych, różnorodność biologiczną, emisję i uciążliwości związane z eksploatacją przedsięwzięcia, gęstość zaludnienia wokół przedsięwzięcia oraz usytuowanie przedsięwzięcia względem obszarów wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 3 lit. a ustawy *ooś*, na podstawie *k.i.p.* ustalono, że planowane przedsięwzięcie polega na przebudowie dróg gminnych o łącznej długości 1570 m, tj. ulic: Świerkowej (dł. ok. 420 m), Wierzbowej (dł. ok. 326 m), Kasztanowej (dł. ok. 135 m), Jesionowej (dł. ok. 236 m), Dębowej (dł. ok. 353 m) i Lipowej (dł. ok. 103 m), zlokalizowanych na osiedlu domów jednorodzinnych przy Cmentarzu Parafialnym w miejscowości Brzeziny. Drogi otrzymają nawierzchnię bitumiczną z mieszanek mineralno-asfaltowych, a chodniki z kostki brukowej. Przedsięwzięcie zostanie w całości zrealizowane w istniejących liniach rozgraniczających pasa drogowego na działkach o numerach ewidencyjnych: 112, 117, 114, 115/1, 467, 457, 583 obręb Brzeziny, gmina Brzeziny, powiat kaliski, województwo wielkopolskie. Jedynie oś ulicy Dębowej zostanie nieznacznie zmieniona. Parametry projektowanych dróg po budowie będą następujące:

- klasa techniczna: D;
- przekrój uliczny, półuliczny i drogowy;
- prędkość projektowa: 40 km/h;
- kategoria ruchu: KR2;
- szerokość jezdni: od 3,0 m do 5,0 m;
- szerokość chodnika 2,0 m.

W nawiązaniu do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy *ooś* ustalono, że realizacja przedsięwzięcia wiąże się z zastosowaniem typowych dla tego rodzaju przedsięwzięć materiałów i surowców budowlanych, takich jak m.in.: beton asfaltowy, beton konstrukcyjny, cement, kruszywa mineralne, prefabrykaty betonowe i kamienne, a także paliwa oraz woda.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. a, lit. b, lit. c, lit. d, lit. f, lit. g, lit. h, lit. i oraz lit. j ustawy *ooś*, na podstawie informacji zawartych w *k.i.p.* ustalono, że przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane zostanie poza: obszarami wodno-błotnymi oraz innymi obszarami o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliskami łęgowymi oraz ujściami rzek; obszarami objętymi ochroną, w tym strefami ochronnymi ujęć wód i obszarami ochronnymi zbiorników wód śródlądowych; obszarami wybrzeży i środowiskiem morskim; obszarami górskimi; obszarami przylegającymi do jezior; obszarami uzdrowisk i ochrony uzdrowiskowej, obszarami o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub architektoniczne, obszarami na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone.

Na odcinku 240 m inwestycja przebiega przez obszary leśne. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest poza głównymi zbiornikami wód podziemnych.

Z uwagi na rodzaj, skalę oraz lokalizację planowanego przedsięwzięcia, odnosząc się do zapisów art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. e *ustawy ooś* stwierdzono, że przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii oraz realizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami, ryzyko wystąpienia katastrofy budowlanej będzie ograniczone. Przedsięwzięcie nie zalicza się do kategorii zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138). Ze względu na położenie geograficzne przedsięwzięcie nie jest zagrożone ryzykiem katastrofy naturalnej, w szczególności w wyniku wystąpienia: trzęsień ziemi, powodzi czy osuwisk.

Przedsięwzięcie zostanie zaadaptowane do zmieniających się warunków klimatycznych i możliwych zdarzeń ekstremalnych poprzez planowane rozwiązania konstrukcyjno-budowlane. Realizacja zgodnie z aktualnymi przepisami i aktualnym stanem wiedzy technicznej ograniczy wrażliwość przedsięwzięcia na zmiany klimatu. Uwzględniając rodzaj i skalę przedsięwzięcia należy stwierdzić, że przedsięwzięcie nie wpłynie znacząco na postępujące zmiany klimatu na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. b *ustawy ooś* należy stwierdzić, że z uwagi na lokalizację przedsięwzięcia w znacznej odległości od granicy państwa należy wykluczyć jego ewentualne transgraniczne oddziaływanie na poszczególne elementy przyrodnicze.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. e *ustawy ooś* uznano, że uciążliwości związane z realizacją przedsięwzięcia będą krótkookresowe i ustąpią po zakończeniu jego realizacji.

W kontekście art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. c, lit. d i lit. g *ustawy ooś* na podstawie *k.i.p.* stwierdzono, że realizacja przedsięwzięcia związana będzie jedynie z chwilowym oddziaływaniem na klimat akustyczny w rejonie zainwestowania. Źródłem krótkotrwałych i odwracalnych uciążliwości w zakresie emisji hałasu do środowiska będą prace budowlano-montażowe, eksploatacja parku maszynowego oraz ruch pojazdów obsługujących plac budowy. Emisja ta będzie miała przejściowy charakter, postępować będzie wraz z przesuwającym się frontem robót oraz ustąpi po zakończeniu prac realizacyjnych. Celem ograniczenia uciążliwości w tym zakresie nałożono warunek, aby prace wykonawcze prowadzić wyłącznie w porze dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00. W porze dnia, z uwagi na znacznie większy poziom tła akustycznego, roboty ziemne i budowlane nie będą odczuwalne jako uciążliwe.

Drogi realizowane będą w obrębie osiedla domków jednorodzinnych. Otoczenie przebudowywanej drogi stanowią zatem tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, działki przeznaczone pod taką zabudowę oraz tereny rolne. Budowane drogi służyć będą mieszkańcom osiedla a ruch pojazdów związany będzie przede wszystkim z wyjeżdżaniem i dojeżdżaniem do posesji. W strukturze ruchu nie przewiduje się pojazdów ciężkich. Biorąc pod uwagę lokalizację i charakter planowanego przedsięwzięcia, należy stwierdzić, iż na etapie eksploatacji przedsięwzięcia dotrzymane zostaną akustyczne standardy jakości środowiska określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Biorąc pod uwagę rodzaj, skalę i lokalizację przedmiotowego przedsięwzięcia oraz przeprowadzoną analizę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w odniesieniu do zapisów art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 3 lit. f *ustawy ooś*, nie przewiduje się znaczącego kumulowania oddziaływań planowanej inwestycji z innymi przedsięwzięciami.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. d i lit. g *ustawy ooś* stwierdzono, że realizacja przedsięwzięcia wiązać się będzie z krótkotrwałą emisją substancji do powietrza. Emisja związana będzie z prowadzeniem robót ziemnych oraz z przemieszczaniem mas ziemnych, a także przejazdem pojazdów obsługujących budowę oraz zorganizowanych objazdów. Źródłem emisji substancji do powietrza będą również procesy spalania paliw w silnikach maszyn i urządzeń pracujących na placu budowy. Wobec faktu, że ww. emisje będą miały charakter miejscowy i okresowy, a także ustaną po zakończeniu prac budowlanych uznano je za pomijalne. Mając na względzie rodzaj przedsięwzięcia oraz funkcję dróg w istniejącym układzie komunikacyjnym stwierdzono, że na etapie eksploatacji przedsięwzięcie nie będzie istotnym źródłem emisji substancji do powietrza.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. f *ustawy ooś*, na podstawie danych zawartych w *k.i.p.* ustalono, iż na etapie realizacji przedsięwzięcia będą powstawać typowe dla tego rodzaju prac odpady, w tym mieszanki bitumiczne, żelazo, stal, gleba i kamienie, a także odpady opakowaniowe i komunalne. Wytwórcą ww. odpadów, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 32 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.), będzie podmiot prowadzący prace budowlane. Wszystkie obowiązki w zakresie gospodarowania wytworzonymi odpadami spoczywać będą zatem na wykonawcy przedmiotowej inwestycji. Jak wynika jednak z *k.i.p.*, odpady będą gromadzone selektywnie w wyznaczonych, oznakowanych miejscach, zabezpieczonych przed dostępem osób nieupoważnionych. W celu ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z odpadów nałożono warunek, aby w przypadku gromadzenia odpadów niebezpiecznych magazynować je na utwardzonym i uszczelnionym podłożu, w szczelnych pojemnikach zabezpieczających odpady przed warunkami atmosferycznymi i dostępem osób trzecich. Na etapie eksploatacji inwestycji powstawać będą odpady związane z użytkowaniem drogi w tym odpady z czyszczenia kanalizacji deszczowej.

Biorąc pod uwagę zapisy art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. g *ustawy ooś* stwierdzono, że ze względu na skalę, rodzaj i charakter przedsięwzięcia, nie będzie ono negatywnie wpływać na lokalne warunki gruntowo-wodne. Do prowadzenia prac wykorzystywany będzie sprzęt budowlany w dobrym stanie technicznym. Ścieki bytowe powstające w związku z funkcjonowaniem zaplecza budowy będą gromadzone w szczelnych, przenośnych sanitariatach obsługiwanych przez uprawniony podmiot. Celem ochrony środowiska gruntowo-wodnego nałożono warunek, aby teren budowy wyposażać w sorbenty, a wszelkie wycieki niezwłocznie neutralizować, a także warunek, aby zaplecze budowy zabezpieczyć przed możliwością zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego. Przewiduje się, że wykopy będą miały do około 2,5 m głębokości. Według *k.i.p.*, ze względu na brak przypowierzchniowych wód gruntowych, nie przewiduje się potrzeby intensywnego odwadniania wykopów budowlanych, a jedynie usuwanie z wykopu wód opadowych.

Wody opadowe i roztopowe z nawierzchni przebudowywanych dróg odprowadzane będą do kanalizacji deszczowej, a następnie do przydrożnego rowu melioracyjnego, a dalej do rzeki Pokrzywnicy. Co do zasady wody opadowe i roztopowe z takich dróg nie wymagają podczyszczania. Nie mniej jednak, zgodnie z *k.i.p.*, przed odprowadzeniem wód do odbiornika, wody opadowe i roztopowe zostaną podczyszczone w urządzeniach podczyszczających.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy o oś, stwierdzono, że teren przeznaczony pod przedsięwzięcie zlokalizowany jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.). Najbliższym obszarem Natura 2000, położonym w odległości ok. 20 km od przedsięwzięcia jest obszar specjalnej ochrony siedlisk Dolina Śwędrni PLH300034. Zgodnie z opracowaną przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży siecią korytarzy ekologicznych, przedsięwzięcie realizowane będzie w granicach korytarza ekologicznego Dolina Baryczy - Północ KPdC-8A (Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011).

Realizacja przedsięwzięcia wiąże się z wycinką drzew oraz krzewów. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w *k.i.p.* wycince podlegać będą 32 drzewa oraz 150 m² krzewów. Drzewa przeznaczone do wycinki to głównie sosny zwyczajne o obwodzie pnia do 100 cm, robinie akacjowe o obwodzie pnia do 200 cm i do 300 cm oraz dęby szypułkowe o obwodzie pnia do 100 cm i do 200 cm. Na drzewach przeznaczonych do wycinki nie stwierdzono gniazd ptaków oraz dziupli. Podczas realizacji przedsięwzięcia nie ma możliwości skorygowania przebiegu dróg w sposób pozwalający uniknąć wycinki drzew i krzewów. Drogi przebiegają bowiem w otoczeniu istniejącej zabudowy. Wycince podlegać będą wyłącznie te drzewa, które kolidują z układem drogowym oraz których korzenie zagrażają konstrukcji drogi. Uwzględniając powyższe i mając na uwadze ich ważną rolę zarówno dla lokalnego ekosystemu i klimatu, jak i z uwagi na wartości kulturowe, krajobrazowe nałożono warunek ograniczający wycinkę drzew do 32 sztuk oraz wycinkę krzewów do powierzchni 150 m².

W związku z możliwością wystąpienia chronionych gatunków ptaków na drzewach przeznaczonych do wycinki, celem minimalizacji negatywnych oddziaływań oraz mając na uwadze ochronę miejsc lęgowych ptaków, jakimi są drzewa, nałożono warunek ich wycinki poza sezonem lęgowym ptaków, który w Wielkopolsce przypada średnio w okresie od 1 marca do 31 sierpnia.

Drzewa stanowią bardzo istotny element ekosystemu pozytywnie kształtując lokalny klimat, absorbując zanieczyszczenia z powietrza, w tym metale ciężkie oraz zwiększając retencję wód opadowych. Ponadto mają wielką wartość historyczną, kulturową oraz krajobrazową. Każde drzewo to mikro-ekosystem z właściwą mu florą i fauną oraz biotą grzybów. W związku z powyższym ich wycinka ma negatywny wpływ na środowisko. W celu rekompensaty uzasadnione jest nałożenie obowiązku nasadzeń minimalizujących na terenie przedsięwzięcia, a w przypadku braku miejsca, w najbliższym sąsiedztwie. Dodatkowo kierując się zasadą wzrastającej wartości drzewa wraz z jego wiekiem nałożono warunek nasadzeń w skali 1:1 za każde wycięte drzewo o obwodzie do 100 cm, w skali 1:2 (dwa nasadzone drzewa za jedno usuwane) dla drzew o obwodzie od 101 cm do 200 cm oraz w skali 1:3 (trzy nasadzone drzewa za jedno usuwane) dla drzew o obwodzie powyżej 200 cm. W celu zapewnienia jak najwyższej skuteczności nasadzeń nałożono warunki dotyczące jakości materiału do nasadzeń oraz prac pielęgnacyjnych. Do nasadzeń należy wykorzystać w pierwszej kolejności rodzime gatunki drzew, w proporcji zbliżonej do proporcji gatunków drzew przeznaczonych do wycinki. Nałożono także warunek monitoringu udatności i trwałości nasadzeń.

W celu ochrony drzew nieprzeznaczonych do wycinki nałożono szereg warunków mających na celu ich zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami, naruszeniem statyki, a także warunek, aby miejsca postoju ciężkiego sprzętu wyznaczyć poza obrysem

rzutu koron drzew. Dodatkowo nałożono warunek chroniący florę, faunę i biotę grzybów występujących na drzewach przydrożnych, polegający na takim zabezpieczeniu pni drzew, który zapewni zachowanie występujących w ich obrębie gatunków zwierząt, roślin i grzybów.

W *k.i.p.* zapisano, że na obszarze planowanej inwestycji nie stwierdzono chronionych gatunków roślin i grzybów. W przypadku natrafienia podczas prac na chronione gatunki (roślin, zwierząt, grzybów) lub ich siedliska prace powinny zostać przerwane do czasu uzyskania stosownego zezwolenia na odstępstwa od zakazów. Zezwolenie takie, na podstawie art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody może wydać Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub Regionalny Dyrektor.

Mając na uwadze ochronę płazów i innych zwierząt, nałożono warunek, aby na etapie prowadzenia prac ziemnych codziennie przed rozpoczęciem prac kontrolować wykopy, a uwięzione w nich zwierzęta niezwłocznie przenosić w bezpieczne miejsce oraz, aby taką samą kontrolę przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów.

Mając na względzie realizację przedsięwzięcia zgodnie z nałożonymi warunkami, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym na różnorodność biologiczną, rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występujących gatunków, w szczególności chronionych, rzadkich lub ginących gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk. Realizacja przedsięwzięcia nie wpłynie także na obszary chronione, a w szczególności na siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedliska, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000, a także nie spowoduje pogorszenia integralności obszarów Natura 2000 lub ich powiązania z innymi obszarami. Ponadto przedsięwzięcie nie spowoduje utraty i fragmentacji siedlisk oraz nie wpłynie na korytarze ekologiczne i funkcję ekosystemu.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. *k* ustawy *o oś.*, ustalono, że według charakterystyki Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) planowana inwestycja znajduje się w granicach PLGW600081, która charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym oraz chemicznym. Jest ona monitorowana, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych nie jest zagrożona. JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Ponadto inwestycja leży na terenie obszaru Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o kodzie – RW600016184689 – Pokrzywnica o statusie naturalna część wód o złym stanie i ocenie ryzyka określonej jako zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Zlewnia jest monitorowana, stan ekologiczny na podstawie monitoringu jakości wód powierzchniowych i oceny eksperckiej określono jako słaby, a stan chemiczny poniżej dobrego. W obrębie JCWP występuje presja troficzna (nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski – wody opadowe), presja hydromorfologiczna (prostowanie koryta – rzeki główne, rzeki pozostałe, budowle piętrzące – rzeki główne, rp), presja chemiczna (rozproszone – rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski oraz rolnictwo i leśnictwo, nieznane – substancje zakazane). Celem środowiskowym dla ww. JCWP jest osiągnięcie umiarkowanego stanu ekologicznego (złagodzone wskaźniki: IO, EFI+PL/IBI PL; pozostałe wskaźniki – II klasa jakości) oraz stanu chemicznego poniżej stanu dobrego dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w), rtęć(w)], a dla pozostałych wskaźników – stanu dobrego. JCWP Pokrzywnica nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Dla JCWP ustanowiono:

- odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej, dla wskaźników fizykochemicznych – azot ogólny, azot azotanowy, biologicznych – MMI, chemicznych –

bromowane difenyletery (występowanie w biocie) odroczone termin osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 r. z uwagi na warunki naturalne, a dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE do 2039 r. z uwagi na brak możliwości technicznych i nieproporcjonalne koszty;

- odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej, dla wskaźników – IO, EFI+PL/IBI_PL; benzo(a)piren (występowanie w wodzie), benzo(b)fluoranten (występowanie w wodzie), benzo(g,h,i)perylen (występowanie w wodzie) ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy.

Analiza dostępnych źródeł kartograficznych wykazała, że planowane przedsięwzięcie znajduje się poza obszarem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Inwestycja zlokalizowana jest poza strefami ochronnymi ujęć wód, poza obszarami wodno-błotnymi oraz innymi obszarami o płytkim zaleganiu wód podziemnych, a jej realizacja nie spowoduje zmian stosunków wodnych na omawianym terenie. W zasięgu oddziaływania inwestycji nie występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią o których mowa w art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478)

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do inwestycji i działań, które wymagają uzyskania oceny wodnoprawnej, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie rodzajów inwestycji i działań, które wymagają uzyskania oceny wodnoprawnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1752)

Mając na względzie charakter i skalę oddziaływania oraz zastosowane rozwiązania i technologie oraz skalę oddziaływania na przedsięwzięcie, przy założeniu realizacji określonych w sentencji warunków mających ograniczyć jego negatywne oddziaływanie nie stwierdza się prawdopodobieństwa oddziaływania na pozostające w zasięgu oddziaływania jednolite części wód w zakresie stwarzającym zagrożenie dla realizacji celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a określonych dla tych części wód w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 poz. 335).

Zgodnie z art. 63 ust. 1 pkt 3 ustawy ooś przeanalizowano zasięg, wielkość i złożoność oddziaływania, jego prawdopodobieństwo, czas trwania, częstotliwość i odwracalność, możliwość ograniczenia oddziaływania, a także możliwość powiązań z innymi przedsięwzięciami ustalono, że realizacja planowanego przedsięwzięcia nie pociągnie za sobą zagrożeń dla środowiska i przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

Z uwagi na skalę, charakter i stopień złożoności oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz brak znaczącego negatywnego wpływu na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, stwierdzono, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kaliszu w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania za pośrednictwem Wójta Gminy Brzeziny.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec tut. organu. Z dniem doręczenia tut. organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ostateczność decyzji musi zostać potwierdzona przez organ wydający decyzję poprzez zamieszczenie w niej klauzuli stwierdzającej ostateczność.

Otrzymują:

1. Referat Gospodarki i Rozwoju Lokalnego
Urząd Gminy Brzeziny
ul. 1000-lecia 8
62-874 Brzeziny
3. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 kpa – poprzez obwieszczenie 3.a.a

WÓJT GMINY BRZEZINY

Mark Cieslarczyk
Mark Cieslarczyk

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu
ul. Kościuszki 6
62-800 Kalisz
2. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu
ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79
60-529 Poznań
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Zarząd Zlewni w Kaliszu
ul. Skarszewska 42A
62-800 Kalisz

Decyzja zwolniona z opłaty skarbowej na podstawie
Art. 7 pkt. 3 do ustawy z dnia 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej
(Dz.U. z 2023 r. poz. 2111 ze zm.)

Charakterystyka przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na przebudowie dróg gminnych na terenie osiedla domów jednorodzinnych przy Cmentarzu Parafialnym w miejscowości Brzeziny, gmina Brzeziny, powiat kaliski, województwo wielkopolskie. Łączna długość dróg przeznaczonych do przebudowy wynosi około 1570 m. Na drogi te składają się ulica Świerkowa o długości 420 m, ulica Wierzbowa o długości 326 m, ulica Kasztanowa o długości 135 m, ulica Jesionowa o długości 236 m, ulica Dębowa o długości 353 m i ulica Lipowa o długości 103 m. Przedsięwzięcie realizowane będzie na działkach o numerach ewidencyjnych: 112, 117, 114, 115/1, 467, 457, 583 obręb Brzeziny.

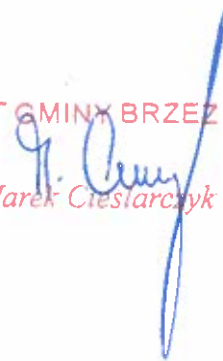
Przebudowa dróg polegać będzie na zwiększeniu ich parametrów technicznych, bez wytyczania nowego ich przebiegu. Oś dróg po przebudowie pokrywać się będzie w większości z osią istniejącą za wyjątkiem ulicy Dębowej, gdzie ze względów geometrycznych częściowo zostanie zmieniona oś drogi.

Planowane drogi będą mieć, według projektu, następujące parametry:

- klasa techniczna – D
- prędkość projektowa – 40 km/h
- kategoria ruchu – KR2
- szerokość jezdni – od 3,0 m do 5,0 m
- chodniki z kostki brukowej o szerokości 2,0 m
- kanalizacja deszczowa
- spadek poprzeczny jezdni – 2 %
- nawierzchnia jezdni - bitumiczna z mieszanek mineralno-asfaltowych
- powierzchnia jezdni – 7 380 m²
- powierzchnia inwestycji – 13 069 m²

Wody opadowe i roztopowe z nawierzchni dróg odprowadzane będą do projektowanej kanalizacji deszczowej, której częścią będą separatory z osadnikami, a następnie do przydrożnego rowu melioracyjnego i dalej do rzeki Pokrzywnica.

WÓJT GMINY BRZEZINY

Marek Cieślarczyk